

Jesus - Yeshua ...
What's in the Name?

MISHKAN

■ A FORUM ON THE GOSPEL AND THE JEWISH PEOPLE ■ Issue 59/ 2009

19

מסיק ש"איננו צריכים ואיננו יכולים לומר 'א-לוהים נצלב ושפך את דמו בגולגותא'" (עמ' 52). בפרק הדין בסוגיית ההולדה של ישוע נראל שואל: "מהי באמת המשמעות שישוע הוא 'בן יחיד' [שנולד] לאביו 'יוח' א יד). "אם הוא היה קיים ללא כל התחלה, מדוע הוא נולד?... למה לקבל את המונח 'נולד' ולפחד מהמלה הנרדפת 'נברא'?" (עמ' 53). נראל לא מפקד, ומהפסוק "אני היום ילידתיך" (תה' ב ז) הוא מסיק שישוע, גם אם יחיד ומיוחד, אמנם נברא, והוא "ראשית בריאת הא-לוהים" (התגלות ג יד) (עמ' 54). כדי שלא להטעות את הקורא ייאמר שנראל מקבל את א-לוהות המשיח ואינו מקל ראש בדבר הזה, אם כי עמדתו סותרת לחלוטין את דוגמת השילוש הקתולית. בפרק על בן דוד שואל נראל אם אמנם היה ישוע מזרע דוד ממש ומשיב שאף שהיה אנושי במלוא מובן המלה, "ישוע לא היה צאצא פיזי של המלך דוד". לדעתו, תיאורו של ישוע כבן דוד אינו אלא מטאפורה (עמ' 59).

אפשר היה להוציא עוד 'צימוקים' כאלה ואחרים מן המאמר הזה אבל, כנאמר, לא התפיסה התאולוגית של נראל היא העיקר, אלא ההעזה שלו להניח את כל הקלפים על השולחן. הדיון על הא-לוהות של המשיח הוא כר פורה לגידולי ראש ולענה. עמדה יהודית נחרצת מחד גיסא ודוגמה נוצרית קשוחה מאידך גיסא לא משאירים הרבה תקווה לדו-שיח מועיל בנושא הזה. ובכל זאת, אילו רק יצליח נראל ליצור את תחילתה של אווירה נאותה, אזי גם אפשר יהיה לצפות ליום שבו לפחות יתאפשר לכל איש לחיות באמונתו בשלום. □

Gershon Nerel Christological Observations within Yeshua Judaism

Mishkan, 59, 2009, pp. 51-62

צבי סדן

יש מאמרים שראוי שציבור רחב יכיר אותם וידע עליהם, וזאת למרות שביקורת על מאמרים שמורה לאקדמיה ונדירה מאוד בעיתונות וגם בכיוון. כשם שכיוון נמנע מלכתוב על מאמרים, הוא גם מעדיף שלא לכתוב על חומר שנכתב בשפה זרה, ועוד פחות נלהב מלעסוק בפרסומים שיוצאים מטעמים של גופים מיסיונרים. אבל, כאמור, יש יוצאים מן הכלל, וכזה הוא המאמר של גרשון נראל.

הכותרת קשה לתרגום ולא מסגירה את תוכן המאמר. ממנה אפשר ללמוד שנראל כותב משהו על האמונות הרווחות בקרב היהודים המשיחיים על הטבע הא-לוהי והאנושי של המשיח. אפילו היה רק זה תוכן המאמר, הרי שכבר בכך יש חידוש גדול, כי עד היום יהודים משיחיים לא רק שמצניעים את הדיון על השילוש, אלא שרובם סבור שעצם הדיון בו הוא כשלעצמו כפירה בעיקר. לכן עצם חשיפת העובדה שקיים מגוון דעות חשובה כשלעצמה. אבל נראל הולך רחוק הרבה יותר: הוא חושף את דעתו בנושא רגיש זה בפומבי. מי שמכיר את הלכי הרוח יודע בוודאי שבכך נראל נוקט צעד אמיץ ולכן ראוי להערכה, תהיה דעתו אשר תהיה.

חשיבותו הגדולה של המאמר היא אם כן בעצם נכונותו של יהודי משיחי לפתוח דיון בדוגמה נוצרית שנחשבת אצל הרוב הגדול של היהודים המשיחיים כעניין שבקדושה, ואין להרהר בו כלל אלא רק לקבלו באמונה. נראל מודע היטב להשלכות האישיות שיכולות לבוא בעקבות המאמר, ולכן הוא מקווה בכל לבו שפתיחותו תסייע ואף תמריץ כתיבתם של "מחקרים נוספים על משיחולוגיה/כריסטולוגיה, רק בלי יצירת אווירה של מסע צלב/אינקוויזיציה/ציד-כופרים" (עמ' 51).

ואמנם, כבר בראשית דבריו נראל מאתגר לא רק את התאולוגיה הקתולית (וחייבים לאתגר אותה ולא את הפרוטסטנטית כי ממנה באה תורת השילוש), אלא גם תפיסות שגורות אצל היהודים המשיחיים: "בתאולוגיה הרומית-קתולית, מריה נקראת 'אם-לוהים'... מפני שישוע מוגדר כא-לוהים. אבל הברית החדשה תמיד מתייחסת אל ישוע כבן (ה)א-לוהים" (עמ' 51). מזה נראל